

PLATFORMA WIDOKOWA nad GOŁOBORZEM na ŚWIĘTYM KRZYŻU

Łysa Góra (595 m n.p.m.) zwana jest również Świętym Krzyżem od stojącego na niej zespołu klasztornego. Z fundacji Bolesława Krzywoustego w 1 poł. XII w. powstał klasztor oo. Benedyktynów, do którego w XIII w. sprowadzono relikwie drzewa Krzyża Świętego. Przed klasztorem jest doskonały punkt widokowy na Pasma Jeleniowskie ze Szczytniakiem (554 m n.p.m.) i Górą Witosławską (491 m n.p.m.). Inny punkt widokowy to nowa platforma widokowa na gołoborzu skąd rozciąga się widok na Chelmową Górę, Las Serwis i Pasma Bostowskiego, wspaniała panorama pofałdowanej, wielobarwnej szachow-

nicy pól, urozmaicona okolicznymi miejscowościami. Z platformy można też obejrzeć charakterystyczne dla Gór Świętokrzyskich gołoborze, bezleśny obszar pokryty kwarcytowymi rumowiskami skalnymi. Platforma powstała też w celu zabezpieczenia gołoborza przed zdeptaniem. Po wejściu na metalową konstrukcję zawieszoną nad rumowiskiem, turyści czują się jakby chodzili po głazach znajdujących się w niektórych miejscach zaledwie 0,5 m pod kratownicą platformy i ich stopami. Platforma pozwala też na obejrzenie pogańskiego wału kultowego ciągnącego się grzbietem Świętego Krzyża i rzadkich okazów flory, w tym unikatowego zespołu jarzębiny świętokrzyskiej.

*Punkt Informacji Turystycznej
Misjonarze Oblaci
Maryi Niepokalanej
Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny
tel. 41 317 70 21
www.swietykrzyz.pl*

BRAMA OPATOWSKA w SANDOMIERZU

Gotycka Brama Opatowska zbudowana w XIV-XVI w. jest jedną z najlepiej zachowanych bram miejskich w Polsce i jedyną jaka pozostała

w Sandomierzu. Nieopodal niej zachowały się też fragmenty średniowiecznych murów obronnych. W XVI w. bramę podwyższono i zwieńczono renesansową attyką. Na jej dachu znajduje się taras widokowy, z którego z wys. 30 m można podziwiać miasto i jego okolice. Widoczna jest panorama Starego Miasta z Collegium Gostomianum, ratuszem i katedrą oraz dolina Wisły, Góry Pieprzowe, prawobrzeżny Sandomierz z hutą szkła, a także zamek oraz Ko-

ściół Św. Jakuba i Kościół Św. Pawła. U podnóża wieży widać Kościół Św. Józefa i Kościół Św. Ducha. Przy dobrej widoczności z tarasu widoczne są także Tarnobrzeg i Stalowa Wola.

*Brama Opatowska
ul. Opatowska, 27-600 Sandomierz
tel. 509 554 217 (w sezonie)
kontakt: PTTK, ul. Rynek 12*

BASZTA NA ZAMKU w CHĘCINACH

Chęciny położone są w Górach Świętokrzyskich na zboczach Pasma Chęcińskiego, u podnóża ich najwyższego wzniesienia Góry Zamkowej (357 m n.p.m.). Usytuowany na wyniosłym wapiennym wzgórzu zamek powstał w XIII/XIV w. Jego kamienne ruiny od stuleci górują nad całą okolicą. Budowla ma charakterystyczny podłużny kształt i 3 wieże, w tym 2 potężne, kamienne baszty nadbudowane ceglami. Po zwiedze-

tel. 15 832 23 05
czynne:
V-IX, codziennie w godz. 9⁰⁰ – 19⁰⁰
(ostatnie wejście o godz. 18³⁰)
X, codziennie w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰
XI-IV, klucz dostępny w siedzibie PTTK
czas zwiedzania: ok. 15 minut
www.pttk-sandomierz.pl

niu wspaniałych ruin trzeba wspiąć się na basztę wschodnią i obejrzeć zamek i okolicę z góry. Roztacza się stąd rozległy widok prawie w każdym kierunku. Od południa widoczna jest dolina Nidy i trasa krajowa nr 7, od wschodu - obwodnica miasta, Cementownia Nowiny i Pasma Posłowieckie, od północy - Pasma Bolechowskie z Górą Malik, w której jest słynna Jaskinia Raj, Góra Zelejo-wa oraz częściowo Kielce, a od zachodu zalesiona Góra Rzepka i Pasma Korzeczkowskie.

*Centrum Informacji Turystycznej
i Historycznej Gminy Chęciny
ul. Małogoska 7, 26-060 Chęciny
tel. 41 315 18 29
www.checiny.pl*

PUNKT WIDOKOWY KRAIŃSKI GRZBIET - PARKING

Parking znajduje się przy drodze wojewódzkiej nr 752 na odcinku Górno - Święta Katarzyna, na Kraińskim Grzbiecie łączącym prawie bezleśny masyw Radostowej (451 m n.p.m.) od zachodu z porośniętym Puszczą Jodłową masywem Łysicy (611,8 m

n.p.m.) od północnego-wschodu. Przez parking prowadzi pieszy szlak czerwony, którym można dojść na obydwie wymienione wcześniej szczyty. Z parkingu roztacza się rozległa panorama, zwłaszcza w kierunkach południowym (Pasma Brzechowskie

i Pasma Orłowińskie), południowo-zachodnim i zachodnim (Kielce, otoczenie Doliny Lubrzanki, Radostowa) oraz północno-zachodnim (Dolina Wilkowska, Pasma Klonowskie, wieś Psary-Kąty). W dole zespół wsi Krajno. W Krajinie Pierwszym miał miejsce słynny wiec chłopów zwołany przez księdza Piotra Ściegiennego w 1844 r., który miał zapoczątkować wybuch powstania narodowego, do którego nie doszło. We wsi stoi pomnik poetów ludowych

Rozalii i Wojciecha Gregorczyków. W Krajinie Zagórz u urządzony jest teren zjazdowy dla narciarzy.

PUNKT WIDOKOWY na KARCZÓWCE (WIEŻA)

Góra Karczówka to wzniesienie w Górach Świętokrzyskich, w Paśmie Kadzielniańskim (wys. 319 m n.p.m.). W utworzonym tu rezerwacie krajobrazowo-leśnym chroniony jest starodrzew sosnowy, w którym wiek drzew dochodzi do 150 lat. Wzgórze znajduje się w Chęcińsko-Kieleckim Parku Krajobrazowym na terenie Kielc. Na szczycie wznosi się Kościół Św. Karola Boromeusza oraz dawny zespół klasztorny oo. Bernardynów. Z klasztornej wieży kościelnej (po uprzednim ustaleniu w zakrystii) oraz z punktu widokowego, podzi-

wiać można panoramę całych Kielc i pasm Gór Świętokrzyskich - Obłęgorskiego, Tumlińskiego, Masłowskiego oraz Łysogór. Przy dobrej widoczności rozpościera się stąd widok nawet na Święty Krzyż na wschodzie i górujące nad okolicą wieże kościołów w Piekoszowie i Chelmcach na zachodzie. W bezpośrednim sąsiedztwie Karczówki znajduje się wzgórze Dálnia (310 m n.p.m.), a u jej podnóża rozpościera się kieleckie osiedle Ślichowice.

*Karczówka KLASZTOR 1
25-602 Kielce 11
tel. 41 345 05 38, 41 367 38 09*

PUNKTY WIDOKOWE na KADZIELNI w KIELCACH

Kadzielnia jest wzniesieniem (297,5 m n.p.m.) należącym do Pasma Kadzielniańskiego, zbudowanym z wapieni dewońskich. Od XVIII w. do 1963 r. znajdował się tu kamieniołom wapienia. Po zakończeniu eksploatacji wyrobisko zamieniono na teren rekreacyjny z alejkami spacerowymi, tarasami widokowymi i amfiteatrem. Od strony południowej na Wzgórzu Harcerskim, stoi okazały Pomnik Bojowników o Wyzwolenie Narodowe i Społeczne. Najwyższa część kamieniołomu zwana Skalką Geologów to ścisły rezerwat przyrody Kadzielnia (pow. 2,4 ha) chroniący ciekawie ukształtowaną grupę skał wapiennych z żyłami kalcytu, utworami krasowymi (jaskinie), stanowiskiem rzadkich roślin (zwłaszcza ciepłolubnych i naskalnych) oraz unikalnymi znaleziskami paleontologicznymi (m.in. głowonogów i ryb pancernych). W górnej części wytyczonej trasy spacerowej zostały wybudowane 4 punkty widokowe, zabezpieczone balustradami oraz wyposażone w ławki i tablice informacyjne. Z punktu widokowego na Wzgórzu Harcerskim roztacza się widok na wyrobisko kamieniołomu

okresowo wypełnionego wodą, Skalkę Geologów, zabudowania Kielc oraz na pasma górskie otaczające miasto. Na zachód widać wzgórze Karczówka z zabudowaniami klasztoru pobernardyńskiego. Rozległy widok roztacza się na południe, a na południowym-zachodzie widoczne jest Pasma Zgórskie, a dalej Pasma Posłowieckie i Dymińskie.

*Kontakt: Geopark Kadzielnia
ul. Strycharska 6, 25-659 Kielce,
tel. 41 367 66 54, 41 367 65 83
www.geopark-kielce.pl*

PUNKT WIDOKOWY nad SIERADOWICAMI

Sieradowska Góra (390,1 m n.p.m.) to wzniesienie w Górach Świętokrzyskich w Paśmie Sieradowickim. Znajduje się na południowym skraju Sieradowickiego Parku Krajobrazowego. Na jej północnych zboczach znajduje się rezerwat przyrody Góra Sieradowska (pow. ok. 200 ha) chro-

niący naturalny las bukowo-jodłowy i typowo górska roślinność porastającą wyniosłości rozdzielone doliną Świśliny. Przez Górę Sieradowską przechodzi niebieski szlak pieszy z Bodzentyna do Wąchocka. W partii szczytowej znajduje się pomnik partyzancki. Koło wiaty i niewielkiego

terenu rekreacyjnego usytuowana jest płyta kamienna z cytatem z „Dzienników” Stefana Żeromskiego, ufundowana w 1981 r. przez Antoniego Wacińskiego, pedagoga i regionalistę z pobliskiego Bodzentyna. Żeromski mieszkający jako dziecko w Ciekotach, dotarł w czasie jednej ze swoich licznych wycieczek pieszych na Górę Sieradowską. Ze wzniesienia, sprzed wspomnianej wiaty, roztacza się rozległy widok zwłaszcza w kierunku południowym na całe Pasma Łysogór - najwyższej części Gór Świętokrzy-

skich od Świętego Krzyża przez Łysicę do Radostowej, oraz na dolinę Psarki i Pasma Klonowskie i Bostowskie.

PUNKT WIDOKOWY na GOLGOCIE w KAŁKOWIE-GODOWIE

W Kałkowie-Godowie znajduje się Sanktuarium Bolesnej Królowej Polski Matki Ziemi Świętokrzyskiej. Jego początki sięgają 1971 r. W 1983 r. rozpoczęła się budowa kościoła, do którego sprowadzono obraz MB Bolesnej namalowany na wzór MB Licheńskiej. W Sanktuarium otacza się troską ludzi starszych, chorych i niepełnosprawnych. Na rozległym terenie są tu rozmieszczone duże budowle i niewielkie kaplice, figury oraz stacje drogi krzyżowej. Obok 2-piętrowego kościoła wznosi się, dominująca nad otoczeniem Głgota Świętokrzyska - Martyrologium Narodu Polskiego, zbudowana w formie starego zamczyska o wys. 33 m z drewnianym krzyżem na szczycie. Z górnego tarasu Głgoty roztacza się rozległa panorama. Widać stąd bezpośrednio otoczenie Głgoty - Sanktuarium, Wioskę Dziecięcą, Grotę Lourdzką, Drogę Krzyżową oraz zespół eremów. W oddali rysuje się panorama Starachowic, po drugiej stronie na horyzoncie widoczne jest pasmo Gór Świętokrzyskich z najwyższymi szczytami - Łysicą

i Łysą Górą z charakterystyczną wieżą TV. Na południu widać wyrastające nad polami Wyżyny Waśniowskiej zalesione szczyty Pasma Jeleniowskiego - płaskie grzbiety Truskolaski i Wesolówki, obok masyw Góry Witosławskiej i Szczytniaka oraz stożek Jeleniowskiej Góry. W obniżeniu widoczna jest Góra Chelmowa, a za nią wylania się Kobyła Góra i rozciąga się widok na tamę wodną i zalew Wióry na Świślinie.

*Sanktuarium Matki Bożej
Bolesnej Królowej Polski
Matki Ziemi Świętokrzyskiej
Kałków-Godów 84a
27-225 Pawłów k. Starachowic
tel. 41 272 18 88
www.kalkow-godow.pl*

PUNKT WIDOKOWY sprzed KAPLICY ŚW. ANNY w PIŃCZOWIE

Manierystyczna, kwadratowa kaplica kryta kopułą powstała na wzgórzu w 1600 r. W przeszłości była ona częścią systemu fortyfikacyjnego pińczowskiego zamku. Ślady fortyfikacji zachowały się jeszcze od strony północnej i wschodniej. W pobliżu kaplicy stoją kamienne figury z postaciami Świętych pochodzące z XIX w. Ze wzgórza roztacza się panorama miasta z górującymi nad nim wieżami kościołów, zabytkowymi kamieniczkami stojącymi wzdłuż wąskich uliczek. Widać też Wzgórze Zamkowe i leżący poniżej Pałac Wielopolskich oraz kompleks zabudowań licealnych. Wyróżnia się gmach starej szkoły pod-

stawowej, rynek z parkiem i kompleks dawnego klasztoru oo. Paulinów oraz kościół oo. Franciszkanów-Reformatów i dalej renesansowa drukarnia arianńska. Na krańcu wschodnim widać nowe osiedla Grodzisko i Podgórze oraz zalesione wzgórza. Na południu rozciągają się malownicze łąki i błonia nadnidziańskie przecięte wstęgą Nidy, oraz zalew powstały w starym korycie rzeki i okoliczne wsie i lasy. Horyzont zamyka leśny Rezerwat Grabowiec i wzgórze Garbu Wodzisławskiego.

*Centrum Informacji Turystycznej
Ponidzia
28-400 Pińczów, ul. Piłsudskiego 2a
tel. 41 357 24 72
www.muzeumitpinczow.eu
(z powodu remontu do 31.07.2011
r. CIT przeniesione zostanie do
Biblioteki Publicznej)
Pińczów, ul. Nowa Świat 3, tel. 41
357 54 04, 501 249 670)*

PUNKT WIDOKOWY przy KOŚCIELE w CHEŁMCACH

Kościół Św. Marii Magdaleny i Mikołaja wzniesiono w latach 1620-1665 w stylu wczesnobarokowym. Jego położenie na wyniosłym wzgórzu powoduje, że jest on doskonale widoczny z dużej odległości, a plac wokół kościoła to doskonały punkt widoko-

wy. Można stamtąd podziwiać Kielce i przepiękną panoramę Gór Świętokrzyskich od Miedzianki czy Góry Dobrzyszowskiej na zachodzie po Łysicę i Święty Krzyż na wschodzie.

*Punkt Informacji Turystycznej
Samorządowe Centrum Kultury
i Sportu
ul. Żeromskiego 16
26-067 Strawczyn
tel. 41 303 86 35, fax. 41 303 81 57
www.strawczyn.pl*

PUNKT WIDOKOWY z „BARBARKI” nad WZDOŁEM RZĄDOWYM

Na szczycie wzniesienie Barbarka, położonego w pobliżu miejscowości Wzdół Rządowy, znajduje się Kapliczka Św. Barbary. Wzniesli ją w XIX w. górnicy z Siekierni, którzy codziennie wędrowali tędy do Suchedniowa. Jedną z legend związanych z tym miejscem głosi, że tuż przed wybuchem powstania styczniowego w 1863 r., Jan Dawidowicz poślubił tu Honoratę Głazowską, a potem poprowadził oddział powstańców z Suchedniowa do ataku na Bodzentyn. Na pamiątkę wyryto napis: Witamy turystów na partyzanckim szlaku. Nieopodal kapliczki wybudowano parking oraz niewielką drewnianą wiatę turystyczną. Z góry można podziwiać jeden z najpiękniejszych widoków w całym

regionie świętokrzyskim - widok na Pasma Klonowskie, Łysogóry, i świętokrzyskie wsie rozrzucone wśród pól - Wzdół Rządowy, Wzdół Wiączka i Wzdół Kolonia z wieżą kościoła, a także Bodzentyn.

OFERTA LOTÓW WIDOKOWYCH AEROKLUBÓW - KIELECKIEGO i PIŃCZOWSKIEGO

Aeroklub Kielecki w Masłowie prowadzi szkolenia samolotowe, szybowcowe, spadochronowe i paralotniowe na lotnisku sportowo-rekreacyjnym

o nawierzchni trawiastej z oświetlonym pasem startowym (dł. 900 m). Aeroklub posiada własne samoloty, używany jest też sprzęt prywatny (motolotnie, spadochrony). Z aeroklubem współpracuje Sekcja ZHP. Prowadzona jest tu nauka pilotażu i szkolenie skoczków spadochronowych. Oferta aeroklubu obejmuje szybownictwo (dni o sprzyjających warunkach do latania wolne od pracy), spadochroniarstwo (skoki z samolotów IV-X, sobota - niedziela i dni

wolne od pracy), lotniarstwo (loty za wyciągarką i za motolotnią), motolotniarstwo (loty na ultralekkim statku), paralotniarstwo, PPG (paralotnia z napędem). Bogaty wachlarz możliwości skusi niejednego amatora sportów powietrznych. Możliwe są loty turystyczno-widokowe szybowcem.

*Aeroklub Kielecki
Lotnisko Masłów
26-001 Masłów
tel. 41 311 08 93, 41 311 07 06
www.aeroklub.kielce.pl*

Aeroklub Pińczów działa w Pińczowie od 1932 r., gdy powstała tu Szkoła Szybowcowa Polichno-Pińczów. Prowadzono tu loty treningowe, żaglowe i wyczynowe, a w warsztatach remontowano i budowano nowe szybowce. W czasie I wojny światowej szkołę zamknięto. Ponownie otwarto ją w 1946 r., aby ponownie zamknąć w 1953 r. Sprzęt przejął Aeroklub Kielecki. W Muzeum Regionalnym można obejrzeć ocalały z lat świetności szkoły fragment skrzydła szybowca Komar skonstruowanego w Pińczowie. Lotnisko ma trawiasty pas startowy (dł. 700 m). W aero-

klubie prowadzone są kursy na lotniach, paralotniach i motolotniach. Prowadzone są też weekendy z lotnią, w czasie których piloci doskonalą swoje umiejętności. Aeroklub posiada bazę noclegową, salę wykładową i pole namiotowe oraz hangar.

*Aeroklub Pińczowski
ul. Legionistów 26a,
28-400 Pińczów (z dopiskiem
Hangar)
tel. 501 383 275
czynny: koniec IV - początek X*

Aeroklub Regionalny w Pińczowie organizuje weekendowe szkolenia paralotniowe, przeszkolenie na napęd

PPG, w lotach za wyciągarką oraz loty w tym również pasażerskie (tandem). Sekcja modelarska zaprasza do udziału w zawodach latawców i balonów na ogrzane powietrze. Zawody modeli latających o charakterze sportowo - rekreacyjnym mają wieloletnią tradycję i skierowane są do dzieci i młodzieży. Możliwe jest zorganizowanie lotów widokowych motolotnią lub samolotem ULM.

*Aeroklub Regionalny
ul. Zacisze 7/16, 28-400 Pińczów
tel. 668 409 128
www arp.pinczow.com*

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

● - punkty widokowe opisane w tekście

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej

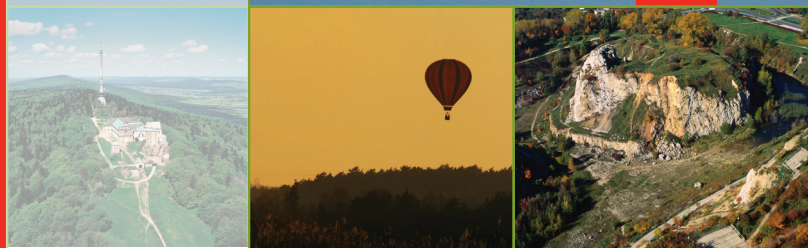
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel

Wydano na zlecenie: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach
Al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce tel. 41 342 18 78, fax 41 344 52 65
www.sejmik.kielce.pl, www.wrota-swietokrzyskie.pl
Opracowanie: Wydawnictwo Kartograficzne DAUNPOL Sp. z o.o.
ul. Konarskiego 3, 01-355 Warszawa, tel. 22 664 37 20, fax 22 664 50 91
www.daunpol-pilot.com.pl, biuro@daunpol-pilot.com.pl

Zdjęcia: K. Pęczalski, ROTWŚ, A. Benicewicz-Miazga, A. Góra, Archiwum Aeroklubu Regionalnego Pińczów, P. Pierściński

ŚWIĘTOKRZYSKIE CZARUJE

ŚWIĘTOKRZYSKIE z LOTU PTAKA